

„Všechno umění
vychází z přírody,
kdo je umí
od přírody oddělit,
je umělec.“

Albrecht Dürer

26. setkání škol a institucí Královéhradeckého kraje
zabývajících se ekologickou výchovou

KAPRADÍ 2025

konzultace a praktické dílny

pátek 3. října 2025

Valdštejnská lodžie Jičín – Sedličky

Téma:

Umění a ekologie

aneb jak prostřednictvím umění
komunikovat ekologická témata

PROGRAM

pátek 3. října 2025

8.00–8.45 **Prezence**

8.45 **Zahájení společného setkání**

Slovo na uvítanou:

MgA. Robert Smolík: Valdštejská lodžie, místo, kde se díváme do krajiny a krajina se dívá na nás. Představení Valdštejské lodžie jako prostoru, který posledních 35 let aktivně vstupuje do společenského a politického života maloměsta, a jako prostoru, v jehož nebezpečném gravitačním poli jste se octli i vy.

RNDr. Jiří Kulich, ředitel střediska SEVER: Novinky a zajímavosti z oblasti EVVO

Společná prezentace a nabídka ekocenter Královéhradeckého kraje

10.15–11.00 **Přestávka a prostor pro sdílení zkušeností**

11.00–13.00 **Dopolední dílny**

13.00–14.00 **Přestávka na oběd**

14.00–16.00 **Odpolední dílny**
Předávání certifikátů o účasti

16.30–17.30 **Komentovaná prohlídka lodžie s průvodcem (pro předem přihlášené zájemce)**

Na setkání si vás dovolují pozvat:

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.,

Královéhradecký kraj

Valdštejské imaginárium, z.ú.

Ministerstvo životního prostředí

Umění nacházet harmonii

Bc. Julie Brožová, muzikoterapeutka, lektorka, instruktorka lesní mysli, www.muzikohratkyksobezipatky.cz

Jednou z důležitých dovedností pracovníků s lidmi je umění udržet si zdravou a klidnou mysl i v těžkých chvílích a tuto dovednost předávat dál. V rámci prožitkové dílny si účastníci vyzkouší, jak využít hudbu, zvuky a prvky muzikoterapie k vylepšení kvality života a práci s emocemi. Aktivita a hry s prvky muzikoterapie mohou pomoci nejen v prevenci psychických i sociálních potíží, ale pomáhají se lépe soustředit, být všímavý nebo pracovat s tíživými pocity. Součástí bude bubnování v kruhu a hudební relaxace.

Pro všechny účastníky.

Do krajiny za land-artem

Mgr. Michaela Glovňová, SEVER Horní Maršov, o.p.s., lektorka a metodička výukových programů a seminářů pro studenty a učitele, spoluautorka publikace Do krajiny za land-artem, kterou si budete moci zakoupit.

Land-art je kreativní forma umění, kterou lze velmi dobře využít jako učební metodu při práci v krajině. Je to naprosto jedinečný přístup k uměleckému objektu, který podléhá přírodním procesům a nevytváří u svých tvůrců a diváků vlastnický vztah k dílu. Dílna pro všechny tvořivé lidi, kteří se rádi nechají vtáhnout atmosférou jedinečného místa a inspirovat se přírodním prostředím. Ukázky aktivit a metodika. Dílna se odehrává v parku lodžie!

Pro všechny účastníky.

Udržitelné divadlo v praxi

MgA. Robert Smolík, výtvarník, divadelník, scénograf a pedagog DAMU. Věnuje se tvorbě loutek a mechanických objektů, autor expozice v DOTE-Ku v Horním Maršově. Předseda spolku Balbine-um, spoluzakladatel Valdštejnského imaginária.

Co vlastně znamená udržitelnost v současném divadle? Do jakých oblastí divadelní tvorby a praxe se udržitelnost promítá? Co to reálně znamená? Může toto setkání vystoupit z divadelního světa a inspirovat jinde? A lze divadlo zkompostovat? Tyto otázky se pokusíte rozklíčovat společně s pedagogem DAMU.

Zejména pro zájemce, kteří používají ve své práci některé divadelní principy.

Hnojivo – hodinka přírodní lyriky mluvené i zpívané, k trvale udržitelnému rozvoji nezbytné

Prof. Přemysl Rut, spisovatel, muzikant, učitel na katedře autorské tvorby a pedagogiky DAMU. České autorské písní věnoval dvě antologie Gloria i gaudium /česká písnička mezi kostelem a hospodou/ a Orchestrion v hlavě /česká písnička mezi poezií a divadlem.

doc. Markéta Potužáková, Ph.D., učí přednes na katedře autorské tvorby a pedagogiky DAMU. V jevištní práci se zaměřuje na projekty mezi divadlem a slovesností: scénická čtení, rozhlasové cykly a programy společenství Okolostola, které založila s Přemyslem Rutem.

Formou hudebního kabaretu vám lektori představi, jak názorným a bohatým zdrojem poznání může být jeden z nejpopulárnějších žánrů – písnička – a ta se nevyhýbá ani ekologickým tématům. Kolem klavíru Přemysl Rut s Markétou Potužákovou. Program bude pokračovat rozpravou o uplatnění písní v pedagogice.

Pro všechny, kteří pracují s dětmi od MŠ až po SŠ, zejména pro učitele HV, OV, DV, DJ, ČJ a literatury.

Příběh jako klíč k porozumění

Dominika Šindelková, Storytelling CZ

Zajímá vás, jak z příběhu udělat živé vyprávění, díky kterému lze komunikovat důležitá témata? Pak se přihlaste na ochutnávku základních vypravěčských cvičení, které rozžijí příběh a vnesou do něj dynamiku. Čeká vás práce s dynamikou a strukturou příběhu po vedením zkušené lektorky storytellingu. Navázáno na vypravěčské představení O času, vodě a stromech stejné lektorky, dílnu však lze absolvovat i samostatně.

Pro všechny účastníky.

Vypravěčské představení: O času, vodě a stromech

Dominika Šindelková, vypravěčka a lektorka vyprávění, zakládající členka spolku Storytelling CZ, www.story-telling.cz. Přes 13 let vypráví školám v ČR. Poslední roky jí přibývají příběhy s environmentální tematikou, nenásilnou komunikací a call for action v čase klimatické krize.

Představení a následná debata a reflexe: Jak mluvit s dětmi o klimatické krizi, jak vůbec mluvit o něčem, k čemu nám chybí slovní zásoba? Interaktivní příběhy s tematikou klimatické krize inspirované knihami islandského environmentalisty a spisovatele Andri Snaer Magnasona a německého lesníka Petra Wohllebena. Jak porozumět tomu, co se se světem právě děje? Co znamená pokles pH oceánů? Co je to uhlíková stopa a proč je naším trojským koněm? Jak můžeme změnit své chování a přestat se změnami bojovat? A jak se z budoucnosti nezbláznit? Sledujme příběhy stromů, vody a lidské minulosti. Mohou nás naučit více, než bychom si vůbec mysleli.

Zejména pro ty, kteří pracují s žáky 8.-9. tříd a SŠ.

Město, krajina, zahrada – ukázka výukového programu pro žáky 2. stupně, který se nabízí ve Valdštejnské lodži

Pavčina Svobodová, spoluvytváří dramaturgii, vede workshopy a programy ve Valdštejnské lodži, lektoruje pro Post Bellum.

Jak přemýšleli barokní architekti? Jak se dívali na město a krajinu? A mohli bychom takhle stavět i naše dnešní města? Lektorský program vás pomyslně provede jičínskou barokní komponovanou krajinou Albrechta z Valdštejna a jejími principy. Společně se zamyslíme nad vztahem stavby a jejího okolí a nad důležitostmi urbanismu a srovnáme barokní přístup s příklady ze současnosti. Na závěr se stanete valdštejnskými architekty a vytvoříte si vlastní město či komponovanou krajinu.

Doporučeno všem, kteří pracují s žáky 2. stupně.

Slova v pohybu – divadelní improvizace

Mgr. MgA. Eva Čechová Ph.D., se věnuje propojování divadla a vzdělávání na DAMU a v Ateliéru živé pedagogiky a tvorby v Praze. Zaměřuje se na autentický projev a rozvíjení osobnosti učitele psychosomatickou cestou, autorské herectví a elementární hru. Režuruje dokumentární divadlo TisíciHRAn se zaměřením na historii 20. století.

Dílna je určena všem, kteří si chtějí zahrát a zároveň načerpat inspiraci hravých cvičení s metodikou jejich používání ve výuce a obecně v práci se skupinou. Tvůrčí dílna reaguje na zvyšující se potřebu současné doby posilovat živou komunikaci a partnerství. Tematicky zaměřeno na ekologická témata. Vyzkoušíme si:

- živou divadelní komunikaci založenou na rozvíjení pohybu i řeči,
- praktická cvičení, která aktivují pohotovost, všímavost, flexibilitu, umění reagovat na změnu a poradit si v nepřipravené komunikační situaci,
- slyšet partnera a odpovědět mu, na jevišti i v životě.

Pro učitele MŠ, ZUŠ, ZŠ a SŠ, pro divadelníky a ochotníky.

Práce s environmentální tematikou ve výtvarné kultuře a edukaci

Mgr. Karel Řepa, Ph.D., katedra výtvarné výchovy PedF JU. Teorie a didaktika výtvarné výchovy, vizuální kultura a environmentální umění. Mezi hlavní oblasti jeho výzkumu patří práce s krajinou ve VV. Spoluautor knihy Krajina jako námět a médium ve výtvarné výchově.

V prezentaci se vám představí vybrané tvůrčí přístupy z oblasti vizuálního umění, akcentující ekologická nebo obecně environmentální témata. V další řadě nastíní možnosti didaktické transformace dílčích obsahů s environmentální tematikou v prostoru výtvarné výchovy na základní škole. Na praktických ukázkách se pokusí demonstrovat nabývání kompetencí pro bohatší percepci krajiny, utváření hlubšího vztahu k místu a významování krajiny prostřednictvím výtvarných her a objevů.

Pro učitele z primární i sekundární vzdělávací sféry, které zajímá expresivní výchova, pro lektory a vychovatele z neformální sféry vzdělávání.

Dopoledne 11.00—13.00

Umění nacházet harmonii

Udržitelné divadlo v praxi

Hnojivo – hodinka přírodní lyriky mluvené i zpívané

Příběh jako klíč k porozumění

Do krajiny za land-artem

Odpoledne 14.00—16.00

Město, krajina, zahrada – ukázka výukového programu

Slova v pohybu – divadelní improvizace

Práce s environmentální tematikou ve výtvarné kultuře a edukaci

Vypravěčské představení: O času, vodě a stromech

Do krajiny za land-artem

16.30—17.30

Prohlídka Valdštejské lodžie s průvodcem

<https://valdstejskalodzie.cz/prohlidka>

O přestávkách si budete moci prohlédnout výstavu loutek a objektů Duše dřeva

<https://valdstejskalodzie.cz/vystava>

Organizační informace

Uzávěrka přihlášek do 26. září 2025.

Místo konání: Valdštejská lodžie, Jičín - Sedličky 4, 506 01

Cena: 600 Kč, pro školy v síti MRKEV **450 Kč** (platby předem bankovním převodem).

Zájemci o prohlídku s průvodcem zaplatí navíc zvýhodněné vstupné + 70 Kč

(bude součástí faktury společně s účastnickým poplatkem).

Po přihlášení obdržíte podrobnější organizační informace na váš e-mail.

S případnými dotazy se obraťte na Adélu Tlacháčovou, e-mail: adela.tlachacova@ekologickavychova.cz,

tel.: 776 323 143, SEVER Horní Maršov, o.p.s.

**Přihlásit se na Kapradí 2025
a na konkrétní dílny a prohlídku lodžie
můžete zde:**

